

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการคงอยู่ของนักศึกษาพยาบาลที่ศึกษา
ในคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดอุบลราชธานี
Factors related to the persistence of nursing students studying
at the faculty of nursing, university of Ubon Ratchathani

วรลัทักษณ์ เมืองซอง¹, ณัฐริกา เพ็ญวิเชียร², ณัฐวิภา ราชาธูา³, ทิพย์สุคนธ์ บัวกอ⁴,
วรรณภา ถิ่นอำนาจ⁵, ธนบูรณ์ บุทธฤทธิ์⁶, ธัญวลัย มะณีวงษ์⁷, ธันญญา ประไพเพชร⁸,
ศศิวิภา ศรียั้ง⁹ และทศา ชัยวรรณวรรต¹⁰

Waraluck Muengsong¹, Nuttharika Penwichian², Natthawipa Rachata³,
Thipsukon Buako⁵, Wannapa Thinaumnat⁴, Thanaboon Buttarit⁶,
Thanwalai Maneewong⁷, Thanunya Papaipach⁸,
Sasiwipa Sriyung⁹ and Tasa Chaiwannawat¹⁰

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการคงอยู่ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 243 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นปฐมภูมิ (Stratified Random Sampling) ใช้แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามปัจจัยในการเรียนคณะพยาบาลศาสตร์ และแบบสอบถามการคงอยู่ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ในการศึกษาพยาบาลศาสตร์ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรด้วยค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยในการเรียนในคณะพยาบาลศาสตร์ ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยด้านความรักในวิชาชีพพยาบาลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.57) รองลงมาคือ ปัจจัยด้านสัมพันธภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.55) และปัจจัยด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.47) การคงอยู่ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ในการศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย

¹⁻⁹ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี (Third year nursing students, Faculty of nursing, Ratchathani University)

¹⁰ ผู้ช่วยศาสตราจารย์, อาจารย์, คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี (Assistant professor, Nursing instructor, Faculty of nursing, Ratchathani University). e-mail: kuntidahappy@gmail.com โทร. 0813878827

แห่งหนึ่งในจังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. =0.51) ปัจจัยในการเรียนในคณะพยาบาลศาสตร์ทั้ง 3 ด้าน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการคงอยู่ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ในการศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 โดยด้านสัมพันธ์ภาพมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก ($r = 0.75$) รองลงมา คือ ด้านความรักในวิชาชีพพยาบาล มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก ($r = 0.73$) และปัจจัยด้านสุดท้าย คือ ด้านเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง ($r = 0.52$) ซึ่งผลการศึกษาเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย

คำสำคัญ: การคงอยู่ ความรักในวิชาชีพ สัมพันธภาพ นักศึกษาพยาบาล

ABSTRACT

The objective of this study was to study the factors related to the persistence of nursing students studying in the faculty of nursing at Ratchathani University. A study sample was selected from nursing student enrolled in the first through fourth year in the second semester of 2017. Approximately 243 persons comprised the stratified random sampling. The study utilized a general information questionnaire, a questionnaire for studying factors in the faculty of nursing and a questionnaire for the persistence of nursing students in the faculty of nursing studies. The reliability of the study data is 0.92. The data was analyzed using, mean, percentage and standardized deviation to test the relationship of variables with Pearson's correlation. The statistical significance level was 0.01.

The results showed that factors related to the persistence of nursing students studying at the faculty of nursing, university of Ubon Ratchathani overall, it was at a high level ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.53). When considering each aspect, it was found that the factor of love in nursing profession was at the high level ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.57). Secondly, the correlation coefficient was at high level ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.55). And the economic factor was moderate ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.47). The retention of nursing students in nursing education at the University of Ubon Ratchathani overall, indicated a high level ($\bar{X} = 4.17$, S.D.=0.51). These Factors were identified in the faculty of nursing at Ratchathani University. There was a positive correlation with the persistence of nursing students in nursing education. The statistical significance was 0.01. The three factors measured were; first, relationships, reported a high level of ($r = 0.75$). Second, the love for the nursing profession, the relationship was a level ($r = 0.73$). The last factor was economic, the relationship was ($r = 0.52$). The results of the study are based on the hypothesis of the research.

Keyword: Retention, love in the profession relationships, nursing student

บทนำ

วิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการดูแลสุขภาพ เป็นวิชาชีพที่ต้องมีการใช้ศาสตร์และศิลป์มาประยุกต์ในการปฏิบัติการพยาบาลแก่บุคคลทุกกลุ่มวัย ในระดับบุคคล ครอบครัว และชุมชน ทั้งในภาวะปกติและเจ็บป่วย ครอบคลุมทั้งด้านการส่งเสริมสุขภาพการป้องกันโรค การดูแลรักษา และการฟื้นฟูสภาพเพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพกาย และจิตใจที่สมบูรณ์ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี (อมรรัตน์ ศรีคำสุข ไซโตะ, 2554) ทำให้กว่าจะได้เป็นพยาบาลต้องได้รับการศึกษาและฝึกฝน เพื่อให้มีค่านิยมและจรรยาบรรณวิชาชีพ มีเอกสิทธิ์ที่ถูกต้องตามกฎหมายที่ได้รับการยอมรับ เชื่อถือ ผู้ที่ปฏิบัติงานพยาบาลจะมีลักษณะเฉพาะ คือ สวมชุดพยาบาลสีขาว และสวมหมวกพยาบาล พยาบาลจะปฏิบัติงานในโรงพยาบาล คลินิก หรือสถานพยาบาลอื่น ๆ และต้องผ่านการสอบขึ้นทะเบียนความรู้จากสภาการพยาบาลก่อน จึงจะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างสมบูรณ์ อาชีพพยาบาลจึงเป็นความใฝ่ฝันของใครหลายคน ซึ่งเมื่อเข้ามาเรียนในคณะพยาบาลศาสตร์แล้ว นักศึกษาจะได้เรียนตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ซึ่งเป็นหลักสูตรการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมบุคลากรด้านพยาบาล ซึ่งเป็นวิชาชีพ ที่มีความเฉพาะและมีการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่มีทั้งภาคทฤษฎีและการปฏิบัติ ที่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถนำไปสู่การปฏิบัติการพยาบาลอย่างแท้จริง (ศิริพร แสงศรีจันทร์, พยาม การดี, กัญญา นันตะแก้ว และรัตนา ทาสีทธิ, 2556)

หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตในปัจจุบัน มีระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอน มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรตั้งแต่ 140 - 146 หน่วยกิต และมีระยะเวลาในการเรียนตลอดหลักสูตร 4 ปี นักศึกษาที่เรียนหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต จะได้รับการกำกับควบคุมคุณภาพมาตรฐานการศึกษา โดยในวิชาหลักจะต้องมีเกรดไม่ต่ำกว่า C และเกรดเฉลี่ยรวมจะต้องมีผลการเรียนตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไปจึงจะได้ศึกษาต่อในวิชาต่อไปและระดับชั้นต่อไป (พัชรี กระจ่างโพธิ์, สถาพร กลางคาร, และศิริมา เขมะเพชร, 2559) ซึ่งในการศึกษาตลอดระยะเวลา 4 ปี นักศึกษาจะต้องเรียนให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานของสถาบันการศึกษานั้น ๆ ทั้งการเรียนภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติ ภายใต้กฎระเบียบที่เคร่งครัดเพื่อฝึกฝนให้เป็นพยาบาลที่คำนึงถึงค่านิยม และจรรยาบรรณวิชาชีพ อีกทั้งยังมีสภาพแวดล้อมที่นักศึกษาเผชิญไม่ว่าจะเป็นการดำเนินชีวิตในมหาวิทยาลัยที่ต้องมีการปรับตัวด้านการเรียนที่ต่างจากการเรียนในระดับมัธยมศึกษา การมีสัมพันธภาพกับเพื่อนใหม่ การปรับตัวทางสังคมด้านความเป็นอยู่ในหอพัก การปรับตัวทางสังคมให้เข้ากับอาจารย์ การปฏิบัติตามระเบียบมหาวิทยาลัย ตลอดจนความรับผิดชอบในการดูแลชีวิตผู้ป่วย และสภาพหอผู้ป่วยที่มีสภาพความเจ็บป่วย เป็นต้น (อัศวินี นามะกันคำ, ซาลินี สุวรรณยศ, พงนีย์ ภาคภูมิ, และ วรารวรรณ ภูมิคำ, 2551) อาจส่งผลให้นักศึกษาเกิดความรู้สึกกดดันหรือความเครียด และไม่มีความสุขในการเรียนได้ ซึ่งอาจจะทำให้ประสิทธิภาพในการเรียนรู้ลดลง นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำลง ทำให้บางคนต้องพักการเรียนกลางคัน หรือลาออกจากการเรียน (ธนพล บรรดาศักดิ์, กนกอร ชาวเวียง, และนฤมล

จันทร์เกษม, 2560) จากสภาพดังกล่าว อาจเป็นสาเหตุให้นักศึกษาเรียนไม่สำเร็จตามโปรแกรม การศึกษาได้

ความไม่ฝันในการเป็นพยาบาลวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล อาจมีความแตกต่างกัน ทำให้นักศึกษาส่วนน้อยที่ลาออกก่อนสำเร็จตามหลักสูตร แต่ก็ยังมีนักศึกษาส่วนใหญ่ที่ยังมีความ ตั้งใจในการศึกษา และเรียนต่อในวิชาชีพพยาบาลจนสำเร็จการศึกษาได้ ดังการอ้างอิงที่ผ่านมา พบว่าปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาพยาบาลศึกษาต่อจนสำเร็จการศึกษา คือ เจตคติ ความรักในวิชาชีพ โดยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีบิดา-มารดาที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีรายได้ครอบครัวค่อนข้างต่ำ มีเจตคติในเชิงบวกในการตั้งใจเรียนให้สำเร็จเพื่อประกอบวิชาชีพตามที่ตั้งใจไว้ เหตุผลของการที่เลือกเข้าศึกษาในสาขาการพยาบาล คือ เป็นความปรารถนาของครอบครัว มีงานทำแน่นอน เป็นอาชีพที่ได้ประโยชน์และมีเกียรติ นักศึกษาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 99.40) มีความพึงพอใจต่อการได้รับการตอบสนองความต้องการในภาพรวมในระดับมาก โดยได้รับการตอบสนองความต้องการด้านการได้รับการยกย่องมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการได้รับความสำเร็จในชีวิต ด้านสังคม ด้านความปลอดภัย และด้านร่างกาย ตามลำดับ นักศึกษาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 70.66) มีความพึงพอใจต่อความเหมาะสมของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ปัจจัยเกื้อหนุน และผู้สอน ในภาพรวมในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจด้านปัจจัยเกื้อหนุนมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านผู้สอนตามลำดับ ปัจจัยแรงจูงใจ ได้แก่ ความต้องการด้านการได้รับการยกย่อง ด้านความปลอดภัย และด้านการได้รับความสำเร็จในชีวิต ร่วมกันทำนายความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพ ได้ร้อยละ 35.2 ($R^2 = 0.35$) ปัจจัยหลักสูตร และปัจจัยเกื้อหนุน สามารถร่วมกันอธิบายความผันแปรของความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพพยาบาล ได้ร้อยละ 51.40 ($R^2 = 0.51$) เมื่อวิเคราะห์อำนาจการทำนายร่วมกันของ 2 กลุ่มปัจจัยนี้ พบว่า ปัจจัยการจัดการศึกษา สามารถทำนายความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพ ได้ร้อยละ 38.8 ($R^2 = 0.39$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้มีการศึกษาปัจจัยในการคงอยู่ของพยาบาลวิชาชีพที่อยู่ในหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลร้อยเอ็ด พบว่า ความสัมพันธ์ในทีมพยาบาล ทำให้พยาบาลยังคงอยู่ในการทำงานต่อไป (เพ็ญใจ เวชวงศ์, 2556) อีกทั้งยังมีการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ รายได้ เป็นปัจจัยที่ร่วมทำนายการคงอยู่ในงานของพยาบาลวิชาชีพ (บงกชพร ตั้งฉัตรชัย, 2554)

แต่จากการศึกษาที่ผ่านมา พบว่า มีเพียงการศึกษาปัจจัยเกี่ยวกับทัศนคติในวิชาชีพ แต่ยังไม่พบการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของนักศึกษาพยาบาล ในการศึกษาต่อจนสำเร็จตามหลักสูตร ด้วยเหตุผลนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการคงอยู่ของนักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาในคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ในการนำมาส่งเสริมสนับสนุนให้นักศึกษาเกิดกำลังใจเพิ่มมากขึ้น และเรียนได้สำเร็จตามหลักสูตรของคณะพยาบาลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

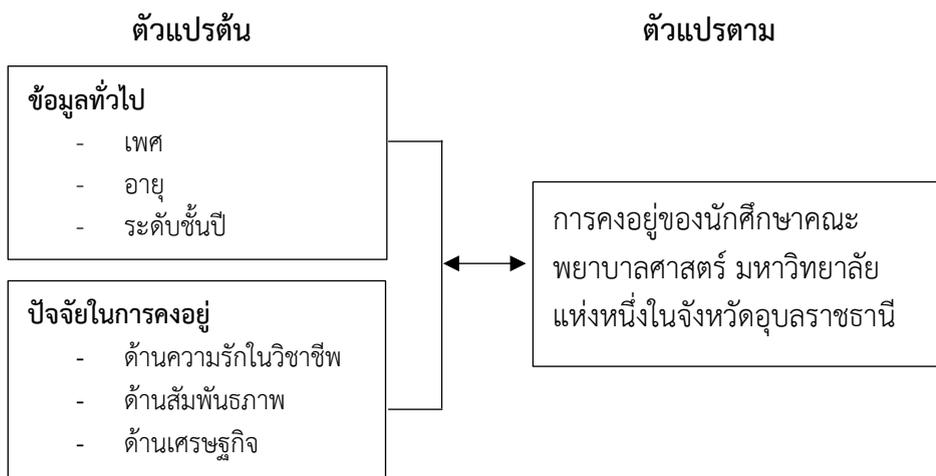
เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการคงอยู่ของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดอุบลราชธานี

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยด้านความรักในวิชาชีพ ด้านสัมพันธภาพ ด้านเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์ต่อการคงอยู่ของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดอุบลราชธานี ในระดับมาก
2. ปัจจัยด้านความรักในวิชาชีพ มีผลต่อการคงอยู่ของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มากกว่า ปัจจัยด้านสัมพันธภาพ และด้านเศรษฐกิจ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีที่สามารถใช้เป็นกรอบแนวคิดในการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบุคคล ปัจจัยในการคงอยู่ กับการคงอยู่ของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดอุบลราชธานี ได้แก่ ทฤษฎีความพึงพอใจในงาน (Mathis and Jackson, 2006) โดยศึกษาปัจจัยเกี่ยวกับเศรษฐกิจค่าตอบแทน และด้านสัมพันธภาพของบุคลากรภายในองค์กร และศึกษาทฤษฎีความผูกพันต่อองค์กรตามทฤษฎีของอัลเลนและเมเยอร์ (Allen & Meyer, 1990) โดยศึกษาปัจจัยด้านความรักในวิชาชีพ ซึ่งแสดงเป็นกรอบแนวคิดได้ดังต่อไปนี้

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งใน จังหวัดอุบลราชธานี ชั้นปีที่ 1 - 4 ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 661 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นปี ปัจจัยในการคงอยู่ ด้านความรักในวิชาชีพ ด้านสัมพันธภาพ และด้านเศรษฐกิจ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การคงอยู่ของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดอุบลราชธานี

ระเบียบวิธีวิจัย

รูปแบบการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเป็นแบบ correlative descriptive design เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการคงอยู่ของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดอุบลราชธานี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดอุบลราชธานี ชั้นปีที่ 1-4 ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 661 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดอุบลราชธานี ชั้นปีที่ 1-4 ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างใน อีรุจติ เอกะกุล, 2550) จำนวน 243 คน สุ่มตัวอย่างแบบชั้นปฐมภูมิ (Stratified Random Sampling) ดังแสดงในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษาชั้นปีที่	จำนวนประชากร	จำนวนตัวอย่าง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
ชั้นปีที่ 1	136	$\frac{136 \times 243}{661} = 49.9$	50 คน
ชั้นปีที่ 2	154	$\frac{154 \times 243}{661} = 56.6$	56 คน
ชั้นปีที่ 3	176	$\frac{176 \times 243}{661} = 64.7$	65 คน
ชั้นปีที่ 4	195	$\frac{195 \times 243}{661} = 71.6$	72 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามการคงอยู่ของนักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาในคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดอุบลราชธานี ประกอบด้วย 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 8 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ และระดับชั้นปี

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยในการเรียนในคณะพยาบาลศาสตร์ มี 3 ปัจจัย รวมทั้งหมด 22 ข้อ ได้แก่ ปัจจัยด้านความรักในวิชาชีพพยาบาล 7 ข้อ ด้านสัมพันธภาพ 7 ข้อ และด้านเศรษฐกิจ 6 ข้อ

การตอบคำถาม มีคำตอบให้เลือกตอบ 5 คำตอบ ค่าระดับคะแนน มีดังนี้

5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามการคงอยู่ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ในการศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มีทั้งหมด 15 ข้อ

การตอบคำถาม มีคำตอบให้เลือกตอบ 5 คำตอบ ค่าระดับคะแนน มีดังนี้

5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถามได้รับการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of item objective congruence : IOC) เท่ากับ 0.93 (IOC รายข้อ อยู่ระหว่าง 0.67-1.00) และนำมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โดยทดลองใช้กับนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 30 คน หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยดำเนินการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง โดยการแนะนำตัวกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อชี้แจงเกี่ยวกับการวิจัย วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล และประโยชน์ของการวิจัย พร้อมทั้ง

อธิบายให้ทราบถึงสิทธิที่จะปฏิเสธการเข้าร่วม หรือถอนตัวออกจากโครงการวิจัยได้เมื่อต้องการทันที โดยไม่มีผลกระทบใด ๆ และให้กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจสมัครเข้าร่วมโครงการวิจัยด้วยตนเอง เมื่อกลุ่มตัวอย่างยินดีเข้าร่วมการวิจัย ผู้วิจัยจึงขอความยินยอมจากผู้เข้าร่วมวิจัยก่อนทำการเก็บข้อมูล ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ การวิเคราะห์ผลการวิจัยจะกระทำในภาพรวม ไม่อ้างอิงตัวบุคคล และการแสดงผลการวิจัยจะกระทำในภาพรวมเท่านั้น

การเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

1. ทำหนังสือขออนุญาตอาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ในการขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล
2. เมื่อได้รับอนุญาต ผู้วิจัยเข้าพบกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแจ้งวัตถุประสงค์ของการศึกษา และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม โดยได้อธิบายถึงการยินยอม และสิทธิในการปฏิเสธ พร้อมทั้งให้กลุ่มตัวอย่างลงนามในใบยินยอมและพินัยกรรมที่ผู้วิจัยเตรียมไว้ให้ก่อนตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ปัจจัยในการคงอยู่ และการคงอยู่ของนักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาในคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดอุบลราชธานี ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการหาความสัมพันธ์ของปัจจัยในการคงอยู่ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ โดยวิธีการสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 243)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	238	97.90
ชาย	5	2.10
อายุ		
18-19 ปี	44	18.10
20-21 ปี	118	48.60
22-23 ปี	78	32.10
24-25 ปี	3	1.20

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
ระดับชั้นปี		
ชั้นปีที่ 1	50	20.60
ชั้นปีที่ 2	56	23.00
ชั้นปีที่ 3	65	26.70
ชั้นปีที่ 4	72	29.60

หมายเหตุ 1 คน ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งใน จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 97.90 มีอายุ 20 - 21 ปี มากที่สุด ร้อยละ 48.60 รองลงมา คือ อายุ 22 - 23 ปี ร้อยละ 32.10 อายุ 18 - 19 ปี ร้อยละ 18.10 ตามลำดับ และอายุต่ำสุด คือ อายุ 24 - 25 ปี ร้อยละ 1.20 เรียนอยู่ระดับชั้นปีที่ 4 มากที่สุด ร้อยละ 29.60 รองลงมา คือ ชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 26.70 ชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 23.0 และชั้นปีที่ 1 น้อยที่สุด ร้อยละ 20.60 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ปัจจัยในการเรียนในคณะพยาบาลศาสตร์ 3 ด้าน

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยในการเรียนในคณะพยาบาลศาสตร์ ของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดอุบลราชธานี 3 ด้าน

ปัจจัยในการเรียนในคณะพยาบาลศาสตร์	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
ด้านความรักในวิชาชีพพยาบาล	4.12	0.57	เห็นด้วยมาก
ด้านสัมพันธภาพ	4.10	0.55	เห็นด้วยมาก
ด้านเศรษฐกิจ	3.96	0.47	เห็นด้วยปานกลาง
รวม	4.06	0.53	เห็นด้วยมาก

จากตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยในการเรียนในคณะพยาบาลศาสตร์ ของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยด้านความรักในวิชาชีพพยาบาลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.57) รองลงมา คือ ปัจจัยด้านสัมพันธภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.55) และปัจจัยด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.47) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ การคงอยู่ของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ในการศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดอุบลราชธานี

การคงอยู่ของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
1. ท่านยังเรียนพยาบาลเพราะเป็นอาชีพที่น่ายกย่อง	4.30	0.75	มาก
2. ท่านยังเรียนพยาบาลเพราะเป็นอาชีพที่มั่นคง	4.33	0.69	มาก
3. ท่านยังเรียนพยาบาลเพราะเป็นอาชีพในฝัน	3.98	0.89	มาก
4. ท่านรักในวิชาชีพพยาบาลเสมอ	4.08	0.83	มาก
5. ท่านตั้งใจจะเรียนพยาบาลต่อจนสำเร็จเพราะเป็นความคาดหวังของครอบครัว	4.42	0.73	มาก
6. ท่านตั้งใจเป้าหมายว่าจะจบการศึกษาพร้อมเพื่อนรุ่นเดียวกัน	4.52	0.70	มากที่สุด
7. ท่านมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนทุกคนขณะเรียนพยาบาล	4.20	0.77	มาก
8. ท่านมีสัมพันธภาพที่ดีกับนักศึกษพยาบาลระหว่างรุ่นพี่และรุ่นน้อง	4.09	0.74	มาก
9. ท่านมีสัมพันธภาพที่ดีกับอาจารย์ที่สอนทุกท่านขณะเรียนพยาบาล	4.09	0.79	มาก
10. ท่านมีความผูกพันในสถาบันการศึกษา	3.87	0.81	มาก
11. ท่านได้รับการดูแลช่วยเหลือจากอาจารย์ที่ปรึกษาเมื่อมีปัญหาในการเรียน	4.07	0.77	มาก
12. ท่านมีความรักและผูกพันต่ออาจารย์ที่ปรึกษา	4.03	0.75	มาก
13. ท่านมั่นใจว่าเรียนจบพยาบาลแล้วจะไม่ตกงาน	4.27	0.72	มาก
14. ท่านมั่นใจว่าเรียนจบพยาบาลแล้วจะทำรายได้ได้สูง	4.06	0.76	มาก
15. ท่านสามารถกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา (กยศ., กรอ.) เรียนพยาบาลได้ตลอดหลักสูตร	4.25	0.72	มาก

จากตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ การคงอยู่ของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ ในการศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การตั้งใจเป้าหมายว่าจะจบการศึกษาพร้อมเพื่อนรุ่นเดียวกันอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.72) รองลงมาอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน อันดับแรก ได้แก่ การตั้งใจจะเรียนพยาบาลต่อจนสำเร็จเพราะเป็นความคาดหวังของครอบครัว ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.73) เรียนพยาบาลเพราะเป็นอาชีพที่มั่นคง ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.69) และอาชีพพยาบาลเป็นอาชีพที่น่ายกย่อง ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.75) ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ต่อการคงอยู่ของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย แห่งหนึ่งในจังหวัดอุบลราชธานี

ตารางที่ 5 แสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยต่อการคงอยู่ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ในการศึกษา
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดอุบลราชธานี

ตัวแปร	ด้านความรักใน วิชาชีพพยาบาล	ด้านสัมพันธภาพ	ด้านเศรษฐกิจ	สัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ (r) ต่อ การคงอยู่ของ นักศึกษาพยาบาล ศาสตร์ใน การศึกษาคณะ พยาบาลศาสตร์
ด้านความรักใน วิชาชีพพยาบาล	-	0.67**	0.36**	0.73**
ด้านสัมพันธภาพ	0.67**	-	0.48**	0.75**
ด้านเศรษฐกิจ	0.36**	0.48**	-	0.52**

**นัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 5 ความสัมพันธ์ของปัจจัยในการคงอยู่ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ปัจจัยในการเรียนในคณะพยาบาลศาสตร์ทั้ง
3 ด้าน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการคงอยู่ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ในการศึกษาคณะ
พยาบาลศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 โดยด้านสัมพันธภาพมีความสัมพันธ์อยู่ใน
ระดับมาก ($r = 0.75$) รองลงมาคือด้านความรักในวิชาชีพพยาบาลมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับ
มาก ($r = 0.73$) และสุดท้ายคือ ด้านเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง ($r = 0.52$)

สรุปและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 97.90 มีอายุ 20 - 21 ปี
มากที่สุด ร้อยละ 48.60 รองลงมา คือ อายุ 22 - 23 ปี ร้อยละ 32.10 อายุ 18 - 19 ปี ร้อยละ
18.10 ตามลำดับ และกลุ่มตัวอย่างจำนวนน้อยที่สุดในช่วงอายุ 24 - 25 ปี ร้อยละ 1.20 เรียน
อยู่ระดับชั้นปีที่ 4 มากที่สุด ร้อยละ 29.60 รองลงมา คือ ชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 26.70 ชั้นปีที่ 2 ร้อย
ละ 23.0 และชั้นปีที่ 1 น้อยที่สุด ร้อยละ 20.60 ตามลำดับ

ปัจจัยในการเรียนในคณะพยาบาลศาสตร์ ของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.53)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยด้านความรักในวิชาชีพพยาบาลอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.12, S.D. = 0.57) รองลงมาคือ ปัจจัยด้านสัมพันธภาพอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.10, S.D. = 0.55) และปัจจัยด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.96, S.D. = 0.47) ตามลำดับ

การคงอยู่ของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ ในการศึกษาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.17, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การตั้งเป้าหมายว่าจะจบการศึกษาพร้อมเพื่อนรุ่นเดียวกันอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.52, S.D. = 0.72) รองลงมาอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน อันดับแรก ได้แก่ การตั้งใจจะเรียนพยาบาลต่อจนสำเร็จเพราะเป็นความคาดหวังของครอบครัว (\bar{X} = 4.42, S.D. = 0.73) พยาบาลเป็นอาชีพที่มั่นคง (\bar{X} = 4.33, S.D. = 0.69) และอาชีพพยาบาลเป็นอาชีพที่น่ายกย่อง (\bar{X} = 4.30, S.D. = 0.75) ตามลำดับ

ความสัมพันธ์ของปัจจัยในการคงอยู่ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ปัจจัยในการเรียนในคณะพยาบาลศาสตร์ทั้ง 3 ด้าน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการคงอยู่ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ในการศึกษาพยาบาลศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 โดยด้านสัมพันธภาพมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก (r = 0.75) รองลงมา คือ ด้านความรักในวิชาชีพพยาบาลมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก (r = 0.73) และปัจจัยด้านสุดท้าย คือ ด้านเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง (r = 0.52) และเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย

อภิปรายผลการวิจัย

จากสรุปผลการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการคงอยู่ของนักศึกษาพยาบาล ที่ศึกษาในคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดอุบลราชธานี มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

ปัจจัยด้านสัมพันธภาพ พบว่า มีความสัมพันธ์กับการคงอยู่ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ในการศึกษาพยาบาลศาสตร์ ในระดับมาก (r = 0.75) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 อธิบายได้ว่า นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ เมื่อเริ่มต้นเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย ก็ได้เข้าร่วมกิจกรรมของคณะพยาบาลศาสตร์และมหาวิทยาลัย ที่จัดขึ้นเพื่อต้อนรับนักศึกษา ได้แก่ การปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ การร่วมกิจกรรมเตรียมความพร้อมทางด้านวิชาการ การร่วมกิจกรรมที่อาจารย์และรุ่นพี่ต้อนรับน้องใหม่ ถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างความรักความผูกพันขึ้น เป็นการให้นักศึกษาได้รับรู้ข้อมูลของสถานศึกษา การที่ได้เรียนในสถานศึกษาที่ชอบทำให้มีความผูกพันต่อสถานศึกษา ประกอบกับระยะเวลาที่เรียน อาจารย์ที่สอน การได้มีกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน ทำให้รู้สึกผูกพันกับสถาบันมากขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ Hirschi (1996) เกี่ยวกับความรู้สึกผูกพันต่อสถาบันการศึกษาของนักเรียนพยาบาลกองทัพบก พบว่าความเชื่อมั่นและข้อผูกมัดกับการศึกษาเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันในแง่ของความผูกพันกับสถาบันการศึกษา เพราะ

ความเชื่อมั่นจะเป็นผลให้เกิดข้อผูกมัดตามมา อันเกิดเป็นความผูกพันขึ้น นอกจากนี้การมีสัมพันธภาพดีกับเพื่อน มีความรักความผูกพันช่วยเหลือเกื้อกูลกัน จะทำให้การเรียนมีความสุข ไม่เกิดปัญหา ทำให้การเรียนสำเร็จได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ พิษณายวีร์ สินสวัสดิ์ และ เบญจวรรณ พิททาร์ต (2559) พบว่า ปัจจัยด้านสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตโดยรวมของนักศึกษาพยาบาล ทำให้นักศึกษาเกิดความสุขในการเรียนและเรียนได้สำเร็จตามหลักสูตร

ด้านความรักในวิชาชีพพยาบาล พบว่า มีความสัมพันธ์กับการคงอยู่ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ในการศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ในระดับมาก ($r = 0.73$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 เป็นไปได้ว่าอาชีวพยาบาลเปรียบเหมือนนางฟ้าในชุดสีขาว เพราะพยาบาลเป็นอาชีพที่น่ายกย่อง มีความมั่นคง จึงเป็นความใฝ่ฝันของผู้หญิงหลายคน ผู้ที่เข้ามาศึกษาในวิชาชีพนี้ จึงต้องมีพื้นฐานในด้านของความรักในวิชาชีพ มีการศึกษาเหตุผลที่เข้าศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ของสถาบันแห่งหนึ่งพบว่า ส่วนใหญ่ มีความสนใจ/ความรักในอาชีพ (ร้อยละ 65.4) ซึ่งการเรียนพยาบาลนั้น นอกจากจะขยัน ตั้งใจเรียนแล้ว สิ่งที่ยังทำให้นักศึกษายังคงเรียนอยู่ในมหาวิทยาลัย คือ ความรักในวิชาชีพ หากขาดความรักในวิชาชีพที่เลือก ก็ทำให้ไม่สามารถคงทนอยู่ในงานได้นาน นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับผลการวิจัย เรื่องเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนูตรดิตถ์ ที่พบว่า เหตุผลส่วนใหญ่ ที่นักศึกษาพยาบาลเลือกเรียนในวิชาชีพการพยาบาลเพราะชอบ และรักในวิชาชีพการพยาบาล (อนัญญา คูอาริยะกุล และคณะ, 2557) ความรักในวิชาชีพจะส่งผลไปจนถึงการปฏิบัติงานหลังจากเรียนจบไปแล้ว เพราะหากทำงานโดยไม่มีความรักในอาชีพก็จะไม่สามารถมีความสุขกับงานที่ทำได้ ทำให้ต้องลาออกจากงาน ดังนั้น การทำงานที่รักที่ชอบจะทำให้คงอยู่ในงานได้นาน สอดคล้องกับการศึกษาของ ศิริพร จิรวัดน์กุล และคณะ (2555) ที่พบว่า ความสุขกับความคิดคงอยู่ในวิชาชีพของพยาบาลไทย กล่าวคือ ความสุขเกิดจากใจรักในวิชาชีพ และการช่วยผู้ป่วยและประชาชน เสมือนว่า “ได้ทำบุญทุกวันจากการให้การพยาบาล” และอุดมการณ์นี้เองที่หล่อเลี้ยงจิตวิญญาณของพยาบาลให้เข้มแข็ง สามารถคงอยู่ในวิชาชีพนี้ได้ แม้ว่าส่วนใหญ่ไม่มีความสุขในการทำงาน

ด้านเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์กับการคงอยู่ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ในการศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ ในระดับปานกลาง ($r = 0.52$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 อธิบายได้ว่าในการศึกษายุคปัจจุบัน นักศึกษาต้องชำระค่าเล่าเรียนทางการศึกษา โดยอาศัยเงินจากครอบครัว เนื่องจากนักศึกษาพยาบาลยังเป็นผู้ที่ไม่มีรายได้ ส่วนใหญ่จะได้รับเงินค่าใช้จ่ายจากผู้ปกครอง ซึ่งผู้ปกครองหรือครอบครัวของนักศึกษาส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รับจ้างทั่วไป จึงอาจส่งผลให้เกิดปัญหาการเงินตามมาได้ ทำให้นักศึกษาลาออกจากการเรียนก่อนสำเร็จการศึกษา จึงทำให้บางสถาบันการศึกษา มีโครงการกู้ยืมเงินเพื่อศึกษา เพื่อช่วยให้นักศึกษาบางรายได้เล่าเรียนต่อ สอดคล้องกับผลการวิจัย เรื่องการพัฒนารูปแบบการให้เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาของภาครัฐในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย กล่าวว่า การจัดตั้งกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อ

การศึกษา (กยศ.) ขึ้น เพื่อมุ่งเน้นที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในสังคม และเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้แก่นักเรียนนักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย (สุดท้าย ชัยจันทิก และคณะ, 2560) และอาจเป็นปัจจัยหนึ่งซึ่งช่วยทำให้นักศึกษาเกิดความมุ่งมั่น และตั้งใจเรียนให้จบ เพราะความคิดเห็นว่า เรียนจบเป็นพยาบาลแล้วจะไม่ตกงาน สอดคล้องกับการวิจัย เรื่องเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี้อุดรดิตถ์ กล่าวว่า ความรู้สึกทางบวกต่อวิชาชีพการพยาบาล ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาในวิชาชีพ ที่ปัจจุบันวิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ขาดแคลน ดังนั้น เมื่อสำเร็จการศึกษาย่อมมีงานทำแน่นอน (อนัญญา คูอาริยะกุล และคณะ, 2557)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. จากผลการศึกษา สถาบันการศึกษาควรส่งเสริมปัจจัยด้านสัมพันธภาพ ด้านความรักในวิชาชีพ ให้เกิดขึ้นในสถาบันตลอดไป อันจะเป็นการสร้างความผูกพัน ยึดนักศึกษาไว้ให้สามารถเรียนจนสำเร็จหลักสูตร ไม่ลาออกระหว่างการเรียน
2. ควรสนับสนุนปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การจัดตั้งกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) หรือ การให้ทุนการศึกษาแก่นักศึกษา

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการคงอยู่ของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ที่มีผลการเรียนต่ำ เนื่องจากเป็นกลุ่มเสี่ยงทางด้านผลการเรียน ที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ และอาจเรียนไม่สำเร็จตามหลักสูตร
2. ควรศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการคงอยู่ของนักศึกษาพยาบาล ที่ศึกษาในคณะพยาบาลศาสตร์ ของสถาบันการศึกษาอื่นในระดับภูมิภาคเพิ่มขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ธนพล บรรดาศักดิ์, กนกอร ชาวเวียง, และนฤมล จันทระเกษม. (2560). ความสุขในการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 5(1), 357-369.
- ธีรวิมล เอกะกุล. (2550). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: วิทยาออฟเซตการพิมพ์.
- บงกชพร ตั้งฉัตรชัย. (2554). ปัจจัยทำนายการคงอยู่ในงานของพยาบาลวิชาชีพ: กรณีศึกษาโรงพยาบาลศูนย์ เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กระหวางสาธาณสุข. *วารสารสภาการพยาบาล*, 26(4), 43-45.

- พิชญาวีร์ ลินสวีสดี และเบญจวรรณ พิฑฑาท. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี. *วารสารเกื้อการุณย์*, 23(1), 7-20.
- พัชรี กระจ่างโพธิ์, สถาพร กลางคาร และ ศิริมา เขมะเพชร. (2559). ปัจจัยในการเลือกสถาบันการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ. *วารสารพยาบาลตำรวจ*, 8(2), 161-167.
- เพียงใจ เวชวงศ์. (2556). *การคงอยู่ของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยวิกฤตโรงพยาบาลร้อยเอ็ด*. (วิทยานิพนธ์ พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริพร จิรวัดน์กุล, ประณีต ส่งวัฒนา, สมพร รุ่งเรืองกลกิจ, วารุณี ฟองแก้ว, วรณิ เตียวอิศเรศ, ศิริอร ลินธู และ นันทพันธ์ ชินล้ำประเสริฐ. (2555). ความสุขเกิดจากใจรักในวิชาชีพและการช่วยเหลือผู้ป่วย. *วารสารสภาการพยาบาล*, 27(4), 26-42.
- ศิริพร แสงศรีจันทร์, พยาม การติ, กัญญา นันตะแก้ว และรัตนา ทาสีทธิ. (2556). เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านนิสิต กระบวนการเรียนการสอน ปัจจัยเกื้อหนุน กับความสุขของนิสิตพยาบาล มหาวิทยาลัยพะเยา. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา*. 1(2), 1-9.
- สุดท้าย ชัยจันทิก, เทพศักดิ์ บุญยรัตพันธุ์, อัครณัฏ วงศ์ปรีดี และ อัญชญา ณ ระนอง. (2560). การพัฒนารูปแบบการให้เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาของภาครัฐในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 14(65), 173 - 192.
- อนัญญา คูอาริยะกุลม, วราภรณ์ ยศทวี, นัยนา อินธิโชติ, วิภาวรรณ นวลทอง และวีระยุทธ อินพะเนา. (2552). เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลบรมราชชนนีอุตรดิตถ์. *วารสารวิจัยทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ*, 6(1), 18-26.
- อมรรัตน์ ศรีคำสุข ไชโตะ. (2554). ความสุขของนักศึกษาพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น. *วารสารพยาบาลศาสตร์และสุขภาพ*. 34(2), 70-79.
- อัศวินี นามะกันคำ, ซาลินี สุวรรณยศ, พจนีย์ ภาคภูมิ และ วรารวรรณ ภูมิคำ. (2551). ความเครียดและปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเครียดของนักศึกษาพยาบาลในการฝึกปฏิบัติงานที่หอผู้ป่วย. *พยาบาลสาร*, 35(2), 26-36.
- Allen, N. J. and Meyer, J. P. (1990). The Measurement and Antecedents of Affective, Continuance and Normative Commitment to the Organization. *Journal of Occupational Psychology*, (63), 1-18.
- Hirschi, T. (1996). *Causes of delinquency*. Berkeley, CA: University of California Press.
- Mathis, R.L. and Jackson, J.H. (2006). *Human resource management*. 12th ed. United States of America: Tomson.